

Iktatószám:	SZTFH-BANYASZ/6209-9/2026	Azonosító szám:	-
Tárgy:	Vértesszőlős, Ady Endre utca – Hegyalja utca sarkánál levő 2273 és 2275 hrsz.-ú ingatlanokon földtani veszélyforrás kivizsgálására kötelezés	Hivatkozási szám:	-
		Ügyintéző:	Németh Károly
		Telefon:	+36-1-550-4263
		E-mail:	karoly.nemeth@sztfh.hu
		Mellékletek:	-

HATÁROZAT

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Bányafelügyelet) Vértesszőlős községben – az Ady Endre utca és Hegyalja utca sarkánál levő területre vonatkozóan – **Vértesszőlős Község Önkormányzatát (a továbbiakban: Önkormányzat)** az alábbiakra

kötelezi.

1. A 2275 hrsz.-ú területen levő játszóteret haladéktalanul zárja le;
2. Végeztesse el a 2001. évi beszakadás környezetének újbóli geofizikai vizsgálatát, elsősorban az esetlegesen felújuló kiüregesedések meghatározására;
3. Földtani szakértői vélemény alapján határozza meg a további teendőket, illetve döntsön a játszótér további használatáról vagy bezárásáról.
4. Kötelezett a szakértői véleményt, és az intézkedési tervet a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül nyújtsa be a Bányafelügyeletre.

A döntés a közléssel véglegessé válik és végrehajtható. A döntéssel szemben a közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási per kezdeményezhető, amelyet keresetlevéllel kell megindítani.

A jogi képviselő kötelező. A keresetlevél az sztfh.hu honlapról letölthető, a keresetlevél elektronikus benyújtására szolgáló SZTFH_KPER űrlap megfelelő kitöltésével, a keresetlevél elektronikus benyújtására vonatkozó perrendtartási szabályoknak megfelelően, elektronikus úton terjeszthető elő.

A keresetlevélhez csatolni kell azt az okiratot vagy annak másolatát, amelyre a fél bizonyítékként hivatkozik, amely a képviselővel való eljárás esetén a képviseleti jogosultságot igazolja, illetve amely a bíróság által hivatalból figyelembe veendő tény igazolásához szükséges.

A keresetlevél tartalmazza a felperes jogi képviselőjének nevét, székhelyét, ügyvédi iroda esetén az ügyintéző nevét, több jogi képviselő esetén a hivatalos iratok kézbesítésére kijelölt jogi képviselő megjelölését, telefonos, illetve elektronikus elérhetőségét.

A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélezési szünet nem érinti.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, a fél azonban azonnali jogvédelem keretében halasztó hatály elrendelését kérheti. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

A bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. Hiánypótlásnak nincs helye. A bíróság a kérelem teljesítését biztosíték adásához kötheti.

A halasztó hatály elrendelése esetén a döntés nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható, és egyéb módon sem hatályosulhat. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást fogantató szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig, de legkésőbb az elbírálásra nyitva álló határidő elteltéig nem fogantatósítható, kivéve, ha a közigazgatási szerv a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánította. A tudomásszerzésig fogantatósítható végrehajtási cselekmények a bíróság eltérő rendelkezésének hiányában hatályban maradnak.

A keresetet a Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Bíróság) bírálja el. A Bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, ha a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek. Tárgyalás tartását a fél keresetlevélben kérheti.

A felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is - a közigazgatási bírósági eljárásban illetékfeljegyzési jog illeti meg.

INDOKOLÁS

A Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (2800 Tatabánya, Szent Borbála út 16.) hatásköre hiányában 2026. június 19-én áttette

; a továbbiakban: Bejelentő) aktív karsztos eredetű talajmozgások meglétére vonatkozó bejelentését a Bányafelügyeletre. A bejelentés az alábbiakat tartalmazta:

„Alulírott (lakcím:) az alábbi sürgős katasztrófavédelmi és vízügyi hatósági felülvizsgálat elrendelését kérem a Tisztelt Hatóságtól a területet használó gyermekek védelmében és a tulajdonomat fenyegető közvetlen veszély miatt.

Vértesszőlős Önkormányzata a tulajdonomban levő lakóingatlan közvetlen szomszédságában nyilvános játszóteret, pingpongasztalt és füves sportteret tart fenn, amelyet a helyi gyermekek tömegesen és napi szinten használnak szabadidős tevékenységre.

Ez a terület azonban igazoltan katasztrófa- és balesetveszélyes. A helyszínen 2001. február 7-én történt súlyos karsztos talajbeszakadást követően az Önkormányzat saját 2005-ös hivatalos jelentései és barlangkataszteri adatai rögzítették, hogy a zóna időszakosan aktív víznyelőzónának minősül, ahol a csapadékvizek és rétegvizek mozgása folyamatosan mossa és lazítja az altalajt.

Az ingatlanunk telkének 1997-es megvásárlása és az 1999-es hitelfelvétel után a ház építése pontosan a 2001. februári beomlás idején tartott szerkezetkész (cserepezési) fázisnál. Épületfeltüntetési vázrajzunk alig két héttel a katasztrófa után, 2001. február 19-én kelt, a használatbavételi engedélyt pedig az arra illetékes Hivatal a kialakult helyzet teljes ismeretében adta ki.

Jelzem a Hatóság felé, hogy a föld alatti kimosódási és roszakadási folyamat jelenleg is aktívan zajlik, amit a mellékelten megküldött fotók megdönthetetlenül bizonyítanak. A felvételeken jól látható, hogy mind a saját ingatlanom kertjében, mind a közvetlenül mellette levő nyilvános játszóterén (a pingpongasztal mellett) megjelentek a karsztos talajszüllyedésre utaló, szabályos kör alakú felszíni bemélyedések és roszakadások. (Egy része lehet kitaposás is.)

Az Önkormányzat passzív hozzáállása súlyosan veszélyezteti a meglévő játszótér használó kiskorúak életét és testi épségét, hiszen a talaj bármikor újra beomolhat a gyerekek alatt. Emellett a folyamat közvetlenül fenyegeti a törvényes engedélyekkel ellátott lakóházam statikai biztonságát is a nem megfelelő közterületi felszíni vízelvezetés miatt.

Kérem a Tisztelt Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint Vízügyi Hatóságot, hogy:

Hatósági jogkörében eljárva a csatolt fotók alapján rendeljen el soron kívüli, azonnali műszaki, geotechnikai és vízügyi biztonsági ellenőrzést és helyszíni szemlét a vértesszőlősi Ady Endre – Hegyalja utcai játszótér területén.

Kötelezze Vértesszőlős Község Önkormányzatát annak igazolására, hogy a meglévő játszótér és sportolásra használt terület talajszerkezete statikailag biztonságos a játszó gyermekek számára.

Vizsgálja felül a terület csapadék-víz elvezetési rendszerét, mivel a nem megfelelően kontrollált beszivárgás közvetlenül aktiválhatja a föld alatti üregek beomlását, veszélyeztetve a lakóingatlanomat.”

Bejelentő miután értesült, hogy a bejelentését a Bányafelügyeletre tették át, 2026. június 29-én korábbi bejelentését kiegészítve újabb bejelentést tett, ezúttal közvetlenül a Bányafelügyeletre EPAPIR-20260629-14114 azonosítószámom. Ehhez csatolta az Önkormányzat Vsz/2200-2/2026. számú közérdekű adatszolgáltatás tárgyú levelét, valamint a 2001. évi beszakadás során készített szakértői véleményt () és geofizikai jelentést (Geo-Genesis Bt.) A kiegészített bejelentés tartalma az alábbi:

„Jelen beadvánnyommal közvetlenül és saját ügyféli jogon eljárva, a kezemhez kapott új, hivatalos szakértői és hatósági dokumentumokkal egészítem ki a bejelentést, amelyek egyértelműen bizonyítják, hogy a közhasználatú játszótér és a környező magáningatlanok területe földtani szempontból jelenleg is aktív veszélynek van kitéve, miközben az önkormányzat súlyos mulasztást követ el.

Bejelentésemet az alábbi kökemény tényekre és hivatalos dokumentumokra alapozom:

Igazolt karsztos kúrtó beszakadás a helyszínen. Csatolom bányászati és vízföldtani szakértő által készített, 2001. februári hivatalos szakértői véleményt, valamint a Geo-Genesis Bt. korabeli geofizikai (VESZ) mérési jelentését és rétegszelvényeit. Ezek feketén-fehéren igazolják, hogy az Ady Endre utca és Hegyalja utca sarkán egy 0,7-1,0 méter átmérőjű, a mélyben nagyméretű üreggé táguló karsztos kúrtó szakadt be. A szakértő megállapította, hogy a domboldalról lezúduló, rendezetlen felszíni csapadékvizek beszivárgása szubúziós (talajelszivódási) folyamatot indított el, amely a laza felső rétegeket a karsztosodott, töredezett mészkőaljazat repedéseibe mosta.

Hivatalosan elismert 25 éves hatósági mulasztás. Mellékelem Vértesszőlős Község Önkormányzat Jegyzőjének Vsz/2200-2/2026. számú, közérdekű adatigénylésre adott hivatalos válaszát. A Jegyző írásban elismeri: „A Vértesszőlősi Polgármesteri Hivatalban nincsen dokumentáció arról, hogy a földbeszakadás óta eltelt 25 évben történt volna geodéziai-, vízföldtani-, geofizikai vizsgálat arra nézve, vajon a terület nyugalomba jutott-e...” Az önkormányzat tehát egy igazoltan veszélyes karsztterületen, egy működő gyermekjátszótér alatt negyedszázada semmilyen monitoring vizsgálatot nem végzett.

Aktív folyamatok és a mérések szándékos leállítása. A közelmúltban az önkormányzat egy tervezett kerékpáros pumpapálya (pumptrack) miatt geofizikai mérést indított a területen. Azonban miután a

lakosság tiltakozása miatt a projektet kénytelenek voltak áthelyezni az iskola mögé, a megkezdett geofizikai méréseket az önkormányzat azonnal leállította. Ez a lépés elfogadhatatlan, mivel a karsztveszély nem a sportpálya, hanem a rendezetlen vízelvezetés miatt áll fenn! A mellékelt fotódokumentáción tisztán látszik, hogy a felszíni árkok alkalmatlansága miatt a víz folyamatosan mossa a rézsűt, az útpadka alatt aszfaltbeomlást okozott, a magántelkem határán pedig újabb, jellegzetes tányéroszerű felszíni roskadási tölcser jelent meg. A talajelszívódási folyamat tehát ma is aktív.

Fentiek alapján tisztelettel kérem a Tisztelt Hatóságot, mint a bányászati és földtani felügyeletért felelős szervet, hogy:

Saját hatáskörében indítson hivatalos eljárást a Vértesszőlős, Ady Endre utca – Hegyalja utca kereszteződésében levő közterület és játszótér földtani stabilitásának felülvizsgálatára.

Kötelezze Vértesszőlős Község Önkormányzatát a saját maguk által leállított geofizikai és talajmechanikai mérések teljes körű elvégzésére és befejezésére, hogy feltárható legyen a mélyben zajló üregesedés jelenlegi állapota.

A szakvélemények alapján kötelezze az önkormányzatot a magáningatlanokat és a közterületi játszótérrel közvetlenül veszélyeztető karsztos folyamatok megállítására, valamint a rendszerszintű csapadékvíz-elvezetés műszaki megoldására.”

Időközben az Önkormányzat képviselője is adatszolgáltatásért fordult 2026. június 19-én a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságához (emailon keresztül), hogy a tárgyi területen végeztek-e földtani vizsgálatokat. Ehhez a megkereséséhez is mellékelték az említett 2001. évi szakértői véleményt és geofizikai jelentést.

A Bányafelügyelet tájékoztatja az Önkormányzatot, hogy a Szabályozott Tevékenységek Hatósága Földtani Igazgatósága, illetve annak jogelőd intézetei a 2001. évi beszakadással és utóhatásaival kapcsolatosan, az elmúlt 25 évben, területen nem végeztek kutatást, földtani vizsgálatokat.

A Bányafelügyelet 2026. július 1-én helyszíni ellenőrzést tartott a területen. A helyszíni szemlén a Bányafelügyelet és a Bejelentő vett részt. Az Önkormányzat a köztisztviselői nap miatt aznap zárva volt. A SZTFH-BANYASZ/6209-4/2026. számú helyszíni szemle jegyzőkönyv megállapításai a Bányafelügyelet részéről az alábbiak:

„A tárgy. hrsz.-ú ingatlan kertjében, a játszótér felé eső részen, a kerítéstől kb. 2 méterre kör alakú süllyedés látható. A süllyedés két koncentrikus körből áll. A külső kör a süllyedés pereme, itt a kör kb. 2-2,5 méter átmérőjű. A belső kört az eltérő növényzet, vadvirágok jelölik ki, ez kb. 1,5 méter átmérőjű. A süllyedés peremén repedés nem látható, de a terület befűvesedett. Az észlelt süllyedés mértéke néhány centiméter. A tárgyi ingatlannal szomszédos 2275 hrsz.-ú ingatlanon 2001. évben másodlagos karsztjelenséggént értelmezett talajbeszakadás történt, amit tömedékelni kellett. Ennek süllyedéke annak idején szintén szabályos kör átmérővel jelentkezett. A 2275 hrsz.-ú területen jelenleg játszótér és szabad füves terület van. Itt kör alakú süllyedékre utaló nyomot nem tapasztaltunk. Bejelentő megmutatta a Bányafelügyeletnek a Hegyalja utcai nem megfelelő, részben kiépített csapadékvíz-elvezetést.”

Bejelentő nyilatkozata a jegyzőkönyvben:

„Az ingatlanomon észlelt süllyedésben csapadékos időben kis tóként megáll a víz. A nem megfelelő Hegyalja utcai csapadékvíz-elvezetés hozzájárul a kedvezőtlen karsztos folyamatok felújulásához.”

A Bányafelügyelet a helyszíni szemle jegyzőkönyvhöz az alábbiakat fűzi:

Elfogadja a Bejelentő nyilatkozatát, hogy a kertjében levő süllyedékben csapadékos időben megáll a víz. A helyszíni szemle során azonosított, két koncentrikus kört mutató süllyedék látványa valószínűleg abból adódik, hogy a 1,5 méter átmérőjű belső körben a nedvességtartalom nagyobb, mint a környezetében, ezért a fű is zöldőbb és sok vadvirág látható benne. A süllyedék közel, kb. 2 méterre van az Önkormányzat 2275 hrsz.-ú ingatlanához, ahol játszótér üzemel. Az észlelt süllyedésnél repedés egyelőre nem látható, a környezetében levő talajtól nem szakadt el. A Bejelentő által a pingpongasztal környékén (helyesen: teqball-asztal) jelzett süllyedést a Bányafelügyelet nem tudta azonosítani, itt feltételezhetően a fű kikopásáról van szó. A 2001. évi beszakadás helye ma már pontosan nem azonosítható, de a Bejelentő emlékezete, és a rendelkezésre álló fényképek alapján becslésre 15-20 méterre lehetett a jelenleg észlelt süllyedéstől. A látottak alapján nem lehet kizárni, hogy az észlelt süllyedés a karsztos terület, víznyelő újra aktivizálódását jelzi-e. A csatolt 2001. évi szakértői vélemény szerint az akkori események során az észlelt gödör kezdeti átmérője 1,0 méter, mélysége 0,7 méter volt. Ez akkor 2 hét alatt 10 méter átmérőjű 10 métert meghaladó mélységű gödörre nőtt.

A Bányafelügyelet a földtani viszonyok tisztázására átnézte a Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattárban levő legközelebbi fúrásokat. Az adattárban 4 db olyan fúrás volt azonosítható a vizsgált terület közelében, ami a karbonátos aljzatot elérte. A vizsgált területhez legközelebb, 100 méteren belül levő K-4. jelű figyelőkútban a triász időszak dachsteini mészkövet 20,5 méter mélységben érték el. A vizsgált területtől kb. 120 méterre mélyült Vsz-12. számú fúrásban 33,7 méterben, a kb. 350 méterre DK-i, illetve K-i irányban mélyült B-1. jelű kútban és Vsz-11. számú fúrásban 40,5 méter és 51,8 méter mélységben érték el a triász aljzatot. A dachsteini mészkő felett 10-20 méter vastagságot meghaladó változatos homokkő, márga, aleurit, agyag rétegekből álló oligocén rétegsor települ, majd néhány méter vastagságban homokos, kavicsos pannóniai és pleisztocén korú rétegek települnek a felszínig.

A hatáskör és illetékesség tisztázása céljából a Bányafelügyelet 2026. július 2-án megkereséssel fordult a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához (a továbbiakban: Kormányhivatal) annak tisztázására, hogy a Vértesszőlős 2275 hrsz.-ú ingatlant víznyelőként, barlangként nyilvántartják-e. A Kormányhivatal KE/041/02793-2/2026. számú tájékoztatása, illetve az Élő Környezetért Felelős Minisztérium Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályával történt szóbeli konzultáció alapján a tárgyi terület a barlangi nyilvántartásban nem szerepel.

A Bányafelügyelet 2026. július 14-én a SZTFH-BANYASZ/6209-7/2026. számú végzésben földtani veszélyforrás megléte miatt eljárást indított az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 104. § (1) bekezdés a) pontja szerint, a végzéshez mellékelte a bejelentéseket és a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvét, egyben felszólította az Önkormányzatot, hogy a tárgyi ügyben nyilatkozatot tehet.

Önkormányzat a nyilatkozattételi határidő lejárta előtt, 2026. július 23-án érkezett, Vsz/2421-2/2026. számú nyilatkozatban a csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítettségéről nyilatkozott az alábbiak szerint.

„A jegyzőkönyvben bejelentő által megmutatott terület vonatkozásában a „Hegyalja utcai nem megfelelő, részben kiépített csapadékvíz-elvezetés” megjelölés szerepel. Ez a megállapítás

nem felel meg a tényleges állapotnak, és nem tükrözi megfelelően a Hegyalja utcában kialakított csapadékvíz-elvezető rendszer műszaki felépítését és működését.

A Hegyalja utcában teljes hosszában kiépített, egymással összefüggő csapadékvíz-elvezető rendszer működik. A rendszer kialakítása a helyi domborzati, beépítési és közlekedési adottságokhoz igazodóan részben zárt, részben pedig nyílt szelvényű. A nyílt és zárt rendszerelemek egymást kiegészítve, egységes vízelvezetési rendszert alkotnak.

Önmagában az a körülmény, hogy a csapadékvíz-elvezetés egyes szakaszokon nyílt árokban történik, nem jelenti azt, hogy a rendszer csak részben lenne kiépítve. A nyílt árkos elvezetés a csapadékvíz-elvezető hálózat teljes értékű, rendeltetésszerű műszaki eleme. A „részben kiépített” minősítés ezért a nyílt és zárt rendszer közötti kialakításbeli különbséget tévesen azonosítja a kiépítettség hiányával.

A Hegyalja utcai rendszer az Ady Endre utca csapadékvíz-elvezető rendszeréhez csatlakozik, majd a csapadékvíz elvezetése a Baji utcában folytatódik. A Hegyalja utcai vízelvezetés nem elszigetelt, nem befejezetlen és nem olyan kialakítású rendszer, melyből a csapadékvíz szabályozatlanul a környező területekre vagy a talajba kerülne. Az a települési csapadékvíz-elvezető hálózat szerves részét képezi, és biztosítja az összegyűlt felszíni vizek rendezett, meghatározott irányba történő továbbvezetését.

A kiépített rendszer célja éppen az, hogy megakadályozza a csapadékvíz ellenőrizetlen összegyűlését, pangását, valamint egy adott ponton történő koncentrált és szabályozatlan talajba szivárgását. Mindezek alapján nem megalapozott az a következtetés, hogy a Hegyalja utcai csapadékvíz-elvezetés hiányossága kedvezőtlen karsztos folyamatokat idézhetne elő vagy a már fennálló folyamatokat felerősítené.

A karsztos folyamatok és az esetlegesen észlelt felszínmozgások okainak megállapítása összetett földtani, hidrogeológiai és műszaki vizsgálatot igényel. Önmagában a bejelentő helyszíni rámutatása, valamint a csapadékvíz-elvezető rendszer nyílt szakaszainak szemrevételezése nem alkalmas annak igazolására, hogy a rendszer nem megfelelően, vagy csak részben került kiépítésre, illetve, hogy annak kialakítása okozati kapcsolatban állna bármely kedvezőtlen karsztos jelenséggel.

Kérem, hogy a Hatóság a 2026. július 1. napján felvett jegyzőkönyvben szereplő megállapítás értékelése során vegye figyelembe, hogy:

- a Hegyalja utcában teljes hosszában kiépített csapadékvíz-elvezető rendszer található;*
- a részben nyílt, részben zárt kialakítás nem hiányos kiépítettséget, hanem az adott helyszín adottságaihoz igazodó műszaki megoldást jelent;*
- a rendszer az Ady Endre utcai csapadékvíz-elvezető hálózathoz kapcsolódik, és a Baji utcában folytatódik;*
- a csapadékvíz elvezetése szabályozott és meghatározott nyomvonalon történik;*

nem áll rendelkezésre olyan műszaki vagy szakértői megállapítás, mely a Hegyalja utcai rendszer kialakítása és a kedvezőtlen karsztos folyamatok között okozati kapcsolatot igazolna.

Mindezek alapján kérem, hogy a jegyzőkönyvben szereplő „nem megfelelő, részben kiépített csapadékvíz-elvezetés” megállapítást a Hatóság ne tekintse bizonyított ténynek, és azt az eljárás további szakaszában a tényleges műszaki állapotnak megfelelően értékelje.”

A Bányafelügyelet az Önkormányzat nyilatkozatához, ami érinti a SZTFH-BANYASZ/6209-4/2026. számú jegyzőkönyv egyik mondatát, az alábbi megjegyzést fűzi. A Bányafelügyelet nem illetékes a csapadékvíz-elvezető rendszer állapotának megítélésében, és azzal kapcsolatos döntés meghozatalában. A helyszíni szemlén látottak alapján, az Önkormányzat nyilatkozata a Hegyalja utcai vízelvezetés vonatkozásában szabatosabb, pontosabb. A Hegyalja utcai vízelvezetés meghatározott nyomvonalon kiépített. A kapuk és kocsibeállók miatt vegyesen, zárt szelvényben és

nyílt szelvényben halad. A nyílt árkos kialakítás nem egységes, elég változatos képet mutat. Van ahol a nyílt árok rész kibetonozott, máshol nem, van olyan ingatlan ahol omlik az árok oldala, a másik ingatlanál viszont jobban karbantartott.

A tárgyi területről a 2001. évi beszakadás során földtani, hidrogeológiai szakvélemény készült

t: Szakértői vélemény a Vértesszőlős, Ady Endre és Hegyalja utca kereszteződésében történt földbeszakadás eredetéről – Tatabánya 2001. február; a továbbiakban: Szakértői Vélemény). Mivel a Szakértői Véleményből állnak rendelkezésre konkrét adatok a jelenségről, az elvégzett munkákról, és a javasolt teendőkről, így legfontosabb állításait, javaslatait, amik a döntéshozatalnál figyelembe vételre kerültek az alábbiak:

2. oldal – A környezet hidrogeológiai tapasztalatainak, alapadatainak összegyűjtése

„.....Ezek a megfigyelések még inkább megerősítettek elképzelésemben, hogy egy beszakadt mészkő barlang boltozat hatására kezdődött meg az anyag áramlás, a talajvíz, illetve a felsőbb rétegvizek csapolása.”

5-6. oldal – A keletkezett kürtő földtani környezete

„.....A VESZ mérések eredményeképp le tudtunk tapogatni egy nagy ellenállású kőzet aljszatot a felszíntől 29-66 méteres mélységben. Ki tudtuk mutatni a gödörtől DNY-ra, 80 méter távolságra egy 30 méter elvetési magasságú vetőt is. A módszer behatolási mélysége 70-80 méter volt. A geofizikai szerint a nagyellenállású kőzetre, amely a regionális földtani felépítés alapján triász mészkőnek minősíthető, közvetlenül iszap-agyag réteg települt 25-55 méter vastagságban. Az agyag felett 1-3 méter agyagos homok van jelen, majd a felszínig néhány méteres homokos kavicsos változékony összetételű összlet zárja a rétegsort.”

A szakértői vélemény feltételezett rétegsora a beszakadás helyén a triász dachsteini mészkövet kb. 25 méter mélységben becsüli, erre 22 méter vastagságú oligocén agyag, agyagos homok összlet, majd 3,2 méter vastagságú pleisztocén homok, kavicsos homok települ.

„...A földmozgás a triász dachsteini mészkőben, vető vonalán kiszélesedett hasadék mentén képződött barlang boltozatának beszakadása következtében jött létre.”

7. oldal – A beszakadás környezetének megváltozott vízháztartási viszonyai

„.....A bányászati vízelvonások vízszintcsökkentő hatása következtében a barlang leürült. Elvesztette eddigi támasztó erejét, a gyenge boltozat érzékennyé vált. Az 1980-as évek végén beszüntetett nagymértékű vízemelés hatására a karsztvízszint a térségben gyorsan emelkedni kezdett, újra megtöltve a barlangot. Ez a víz azonban még nyomással nem rendelkezik, támasztani még nem tudja a gyenge falakat, ellenben a még fennmaradó vízkiemelések (XV/C ivóvízakra működése), valamint az ár-apály tevékenység hatására a boltozat alatt lötykölődik, tovább gyengítve annak statikáját. A fedő oldal vízháztartása sincs nyugalomban. A régi morfológia szerint, koncentrált vízterhelés a gödör helyét nem érte. Az új településrész létrehozásával azonban jelentősen megváltozott a felszíni, illetve a felszín alatti vizek útvonala, áttevődött a beszakadás helye fölé. Az amúgy is már geológiai értelemben áthordottnak tekinthető fedő a megnövekedett rétegvíz terhelést szinte a barlang felé vezette.”

8. oldal – Kárelhárítás

„.....Mivel a barlang méreteit nem ismertük folyamatos kőszállításra készültünk fel, hogy ameddig nyeli az anyagot a kürtő, addig hordjuk bele. A február 7-én kezdődött beszakadás az eltelt három hét alatt 600 m³ mészkövet nyelt el. S a folyamat még nem fejeződött be, csak lelassult.”

8-9. oldal – Az események kronológiája

Itt a szakértői vélemény részletesen napról napra leírja az eseményeket február 7. és február 25. között. A gödör mélysége az első nap 0,7 méter, a perem átmérője 0,7-1,0 méter volt. Február 12-ére a perem átmérője 4,0-5,7 méter, a mélysége 3,7 méter volt. A kőszállítást és behordást február 14-én kezdték,

ekkor a gödör mélysége már 6,0-7,0 méter, a perem átmérője 5,0-8,0 méter. A folyamatos kő behordás ellenére a gödör méretei február 19-ig nőttek. Átmérője 8,0-9,0 méterre, a mélységét február 15-18. között már nem tudták meghatározni. Február 19-én állt be egy 8,0-10 méteres mérhető mélység, ahonnan már folyamatos volt a gödör feltöltése.

10. oldal – A beszakadás távolhatásai és várható következményei

„A folyamatnak azzal, hogy a kürtőt betemettük még közel sincs vége.

A behordott mészkő tömörödni fog, további süllyedések várhatók. Hogy elkerüljék a kőzet újbóli megszakadását, az elnyelt anyagot folyamatosan pótolni kell. 3-4 hétig még kövel, majd utána lehet termőfölddel. 2-3 hónapos nyugalom után ajánlatos földémet készíteni, amelyben kémlelő nyílást kell elhelyezni. Ezen keresztül lehet az anyag tömörödését az idők során ellenőrizni. 0,5-1 méteres süllyedésnél utántöltés szükséges.

Az Ady Endre utca utolsó házainak védelmében feltétlenül el kell végezni egy talajmechanikai vizsgálat sorozatot, hogy megismerjük a fedő kőzetek fellazulásának mértékét. Negatív eredmény, tehát jelentős fellazulás esetén, kőzetmegegerősítő munkákat kell végezni, amelyek a mérési eredmények alapján tervezhetők.

Meg kell vizsgálni az új település rész alatti mészkő felszín elhelyezkedését, ki kell mutatni a még előforduló mészkő boltozatokat. Ezt szelvény menti geofizikai vizsgálat, geoelektromos és szeizmikus módszerrel kombináltan elvégezhető. Az esetleg üreget fedő boltozatokat meg kell fúrni, és az üreget injektáló anyaggal be kell tölni.

A kráter intenzíven megcsapolta a környezet vízszintjeit. Fel kell mérni a depresszió hatásterületét. Azon belül meg kell vizsgálni a vízelvonással érintett rétegek konszolidációjának mértékét. A felmérés elvégzése igen fontos, mert az inhomogén rétegek más és más tömörödéssel reagálnak a vízelvételre, ez pedig az épületek megmozdulását eredményezheti.

A források újra fakadásával még koncentráltabb vízáramlás jöhet létre a kráter felé. Ezt felszínalatti vízelvezetéssel meg kell akadályozni, nehogy a már megálló gödör a vízmosás hatására újra mozgásba jöjjön.

Kiemelt gondot kell fordítani az új építési területeken a felszíni vizek elvezetésére. Ameddig nincs övárók rendszer és épített fogadó akna, addig a morfológiai mélypontokat célszerű talajmechanikával, esetleg geofizikával megvizsgálni.

Az egész faluban fel kell hívni a lakosság figyelmét arra, hogy a legkisebb földmozgásokat, vízfakadásokat, nem szokványos vízszint csökkenéseket azonnal jelentsék be, az okok mihamarabb történő kivizsgálása érdekében.

Az Ady E. és Hegyalja utcai lakókat meg kell kérni, hogy a geofizikai karókat ne bántsák, mert 3-6 hónap múlva az ellenőrző méréseket el kell végezni, a karók bemérésre kerülnek, s szintjük fontos információt szolgáltat a kürtő környezetének mozgásairól.”

A Bányafelügyelet a tárgyi eljárást a *bányászatról* szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 44. § (1) bekezdés q) pontja alapján folytatta le, amely szerint a bányafelügyelet hatáskörébe tartozik – figyelemmel a 43. § (3) bekezdésében foglaltakra – a földtani közeg által okozott veszélyek és káros folyamatok elleni védelem és az ehhez szükséges intézkedések, kötelezések elrendelése.

A Bányafelügyelet a rendelkező részben előírt kötelezést *bányászatról* szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 46. § (2) bekezdés a) pontja alapján tette, mely szerint a bányafelügyelet a földtani közeg veszélyei elleni védelem hatáskörében eljárva elrendelheti a veszélyeztető állapot megszüntetését, valamint ellenőrzi annak végrehajtását.

A Bányafelügyelet döntését az alábbi szempontok határozták meg.

- *A 2001. évi beszakadás, káresemény másodlagos karsztjelenségként értelmezhető, a kb. 25 méter mélységben települő mészkőben kialakult barlangbeszakadás vagy víznyelő felszínre harapózása.*
- *A Szakértői Vélemény 10. oldala egyértelműen kimondja, hogy „a folyamatnak azzal, hogy a kürtőt betemettük még közel sincs vége.*
- *Nem zárható ki, hogy a bejelentésben szereplő, a : -ű területen megjelenő 2,0-2,5 méter átmérőjű, néhány cm mélységű süllyedék egy következő beszakadás előrejelzése.*
- *A tárgyi terület a barlangi nyilvántartásban nem szerepel, mivel nem felszínen előforduló karsztjelenség – a területen 20-66 méter vastagságú fedőközet van a karszton – így nem tartozik a környezetvédelmi hatóság hatáskörébe.*
- *A fentiek értelmében a jelenséget a Bányafelügyelet földtani veszélyforrásként értékelte, és a Bt. 44. § (1) bekezdés q) pontjában biztosított hatásköre szerint járt el.*
- *A süllyedék egy magántelken alakult ki, de olyan közel van egy gyermekjátszótérhez, hogy beszakadási kráterként történő esetleges kifejlődése esetén, biztosan átér a játszótérre, így a közösség számára is komoly veszélyt jelenthet.*
- *A Szakértői Vélemény 10. oldalán kimondta, hogy a káros folyamatok a visszatöltéssel nem álltak le, ezért további vizsgálatokat és feladatokat javasolt az Önkormányzat felé. A bejelentéshez csatolt Vsz/2200-2/2026. számú Jegyzői tájékoztatás alapján ezek a javaslatok nem valósultak meg, további méréseket, vizsgálatokat nem végeztek a helyszínen az elmúlt 25 évben.*
- *A fenti körülmények mérlegelése alapján a Bányafelügyelet a tárgyi kötelezés elrendelése mellett döntött.*

A jogorvoslati tájékoztató az Ákr. 114. § (1) bekezdésén, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontján, 27. § (1) bekezdés b) pontján, 37-39. §-án, 50-51. §-án, 52-53. §-án, 77. §-án, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó XLVI. Fejezetén és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontján alapul.

A Bányafelügyelet hatásköre Bt. 44. § (1) bekezdése q) pontján, illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, időbélyegző szerint

dr. Nagy László
elnök

(hatáskör gyakorlója megbízásából)

Pályi

György

Digitálisan aláírta:

Pályi György

Dátum:

2026.08.10

10:57:35 +02'00'

Pályi György

osztályvezető

(kiadmányozó)

Erről értesülnek:

1. ~~Választott~~ Község Önkormányzata
- 2.
3. Irattár

hivatali kapun
ügyfélkapun